

Кои неприятели се срещат в овощната градина през юли

Автор(и): доц. д-р Недялка Палагачева, Аграрен университет в Пловдив; гл.ас. д-р Павлин Василев, Аграрен университет в Пловдив

Дата: 02.07.2023 Брой: 7/2023

През юли се извършват растителнозащитни мероприятия за опазване на плодовата продукция. Окапалите плодове се събират и изнасят извън градината.

Листни въшки по овощните култури (сем. *Aphididae*)

Листните въшки продължават вредната си дейност. При силно нападение повредените листа изсъхват и окапват, леторастите се изкривяват и изостават в развитието си, а плодовете остават дребни и деформирани. Листните въшки нанасят не само преки повреди на овощните видове, но пренасят и опасни вирусни болести.

Контрол: Пръскане се предприема при **ПИВ:**

Ябълки, круши: колонии от *Aphis* spp. - 10-15 бр./100 летораста; колонии от *Dysaphis* spp. - 5 бр./100 летораста.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. тебуфенпирад - Ширудо 25 г/дка; а.в. флониамид - Тепеки 14 г/дка, Афинто 14 г/дка, Хиноде 14 г/дка; а.в. пиретрини - Абанто 75 мл/дка, Крисант ЕК 75 мл/дка, Натюр Брейкър 75 мл/дка, Пирегард 75 мл/дка за кайсии, праскови, сливи и череши; а.в. флупирадифурон - Сиванто Прайм 90 мл/дка за ябълки и круши, а.в. спиротетрамат - Мовенто 100 СК 0,075-0,12% за ябълки и круши и 0,075-0,1% за кайсий, праскови, сливи и череши; а.в. сулфоксафлор - Клоузър 120 СК 20-40 мл/дка за ябълки, круши, дюли, праскови и череши; а.в. азадирахтин - Ойкос 100-150 мл/дка, Ниимик тен 260-390 мл/дка за ябълки.

Семкови овощни видове

Бяла американска пеперуда

През юли летят пеперудите от второ поколение. Женските снасят яйцата си от долната страна на листата. Гъсениците се хранят като скелетират листата, изпридайки паяжини и унищожават листата. При липса на храна те могат да нагризат повърхностно и плодовете.

Контрол: При ниска плътност се прилага изрязване и изгаряне на гъсеничните гнезда. Химичен контрол се провежда срещу новоизлюпените гъсеници.

Разрешени продукти за растителна защита: Могат да се използват всички одобрени инсектициди за контрол срещу ябълков плодов червей и кръгломинаращ молец, както и биопрепарати на базата на *Bacillus thuringiensis*.

Ябълков плодов червей

През юли летят пеперудите от второ поколение, те снасят яйцата си предимно по плодовете. След излюпване гъсениците се вгризват в плодовете и се хранят със семената в семенната камера. В резултат на повредата плодовете опадат преждевременно. Повредите от гъсениците на това поколение са най-големи.

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

Праг на икономическа вредност (ПИВ) - за второ поколение: *1,5-2 % пресни вгризвания в плодовете.*

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. циперметрин - Циперфор 100 ЕК 30 мл/дка, Шерпа 100 ЕК 30 мл/дка, Афикар 100 ЕК 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК 30 мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200 г/дка; а.в. спинозад - Синейс 480 СК 20-30 мл/100 л. вода; а.в. Грануловирус – CpGV-V22 3×10^{13} гранули/литър - Мадекс твин 10 мл/дка;

Кръгломинаращ молец

През юли започва летежът на пеперудите от трето поколение. Гъсениците се хранят с паренхима между двата епидермиса на листата и образуват мини, които се изпълват с екскременти. В резултат на повредата тъканта покафенява. При по-силно нападение на един лист могат да се открият две или повече мини, които често се сливат в общи петна.

Контрол: Химичен контрол се провежда при **ПИБ: 2-3 броя яйца и мини на лист.**

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200 г/дка; а.в. циперметрин - Циперфор 100 ЕК 30 мл/дка, Шерпа 100 ЕК 30 мл/дка, Афикар 100 ЕК 30 мл/дка, Ефциметрин 10 ЕК 30 мл/дка, а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка и др.

Обикновена крушова листна бълха

През месеца се наблюдават смесени популации от възрастни, ларви и нимфи на **неприятеля**. Те образуват плътни колонии и смучат сок от листата, леторастите и плодовете, отделят „медена роса“, върху която се развиват чернилни гъбички. Засегнатите листа и летораста почерняват, а плодовете губят пазарната си стойност. Обикновената крушовата листна бълха нанася не само преки повреди, но и пренася опасна микоплазмена болест, която причинява изсъхване и загиване на крушовите дървета.

Контрол : През юли-септември химичен контрол се провежда, при **ПИБ : 20-25% нападнати летораста или една ларва на клонче.**

Разрешени продукти за растителна защита: а. в. тебуфенпират - Ширудо 25 г/дка; а.в. спиротетрамат - Мовенто 100 СК 0,12-0,15%; а.в. спинозад – Синейс 480 СК 30-35 мл/100 л. вода и други;

Калифорнийска щитоносна въшка

През месец юли се развива второ поколение на неприятеля. По плодовете се появяват червени, кръгли петънца, като в средата им се забелязва щитчето на въшката, по клоните и стъблата се наблюдават антоцианови петна.

Контрол: Залагане на феромонов уловки за появата на възрастните форми. Контролът е насочен срещу ларвите при **ПИБ: 10 бр./100- сантиметрова клонка или 2-3 бр. нападнати плодове.**

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. сулфоксафлор - Клоузър 120 СК 40 мл/дка.

Червен овощен акар

При сухо и топло време популационната плътност на червеният овощен акар се повишава. Вредата се причинява от ларвите, нимфите и възрастните. Те смучат сок от листата, в резултат на което хлорофилното съдържание намалява и това се отразява неблагоприятно на фотосинтезата. Листата при силно нападение преждевременно изсъхват и окапват.

Контрол: Химичен контрол на нападателите овощни дървета се провежда при достигане на **ПИБ**:

- **Ябълка:** 3-4 бр./подвижни форми на лист.

- **Круша:** 3-4 бр./ подвижни форми на лист. - началото на нарастване на плодовете; 5-7 бр./ подвижни форми на лист. - след началото на нарастване на плодовете.

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. абамектин 18 г/л. - Вертимек 018 ЕК 100 мл/дка при ябълка, а.в. хлорантренилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка, а.в. хекситазокс 31.2 г/л + фенпироксимат 62.4 г/л - Нисоран плюс 120мл/дка.

Костилкови овощни видове

Сливов плодов червей

През месец юли летят пеперудите от второ поколение на неприятеля. Женските снасят яйцата си по плодчетата. Гъсениците се излюпват една седмица след снасянето, вгризват се и се хранят с месестата част на плода, като правят ходове, насочени към дръжката. Повредените плодове престават на нарастват, придобиват виолетов оттенък и окапват заедно с гъсениците.

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

ПИБ за второ поколение: 1,5-2 % пресни вгризвания в плодовете;

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; а.в. хлорантренилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. емамектин бензоат - Афърм опти 250 г/дка.

Източен плодов червей

През юли летят и яйцеснасят пеперудите от трето поколение на неприятеля. Гъсениците се вгризват в плодовете. При костилковите овощни видове те се хранят с месестата част, която в последствие хлътва и омеква. При семковите овощни видове за разлика от ябълковия плод червей, гъсениците се хранят с месестата част без да засягат семената.

Контрол: Химично третиране се извършва в началото на яйцеснасяне с хормонални инсектициди и срещу гъсениците преди вгризване в плодовете.

ПИВ:

-през вегетацията – *10-15 бр. пеперуди /уловка/седмица;*

-млади градини – *2-3% нападнати леторасти от гъсеницата;*

-плододаващи градини – *5% повредени леторасти или 2-4% нападнати плодове от гъсеницата.*

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. спинеторам - Делегат 250 ВГ 30 г/дка; хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка; а.в. емаектин бензоат - Афърм опти 200-225 г/дка; Грануловирол – CpGV-V22 3 x 10¹³ гранули/литър - Мадекс твин 10 мл/дка.

Прасковен (клонков) молец

През месеца вредят гъсениците от второ поколение на неприятеля. Гъсениците от това поколение вредят както по леторастите така и по плодовете. Повредите по леторастите се състоят в тунелиране на връхната им част, в резултат на което те изсъхват. По плодовете те унищожат вътрешността на младите плодчета, а в по-големите изгризват къс ход в месестата част. Една гъсеница поврежда 1-2 летораста и/или един плод.

Контрол: При достигане на **ПИВ:** *3% повредени леторасти и плодове от гъсеницата.*

Разрешени продукти за растителна защита: а.в. хлорантранилипрол - Кораген 20 СК 16-30 г/дка, Волиам 16-30 мл/дка; а.в. хлорантранилипрол 45 г/л + абамектин 18 г/л - Волиам тарго 063СК 75мл/дка; а.в. спинозад - Синейс 480 СК 20мл/дка.

Вишнева листна оса

През месец юли протича развитието на второ поколение на неприятеля. След като се излюпят лъжегъсениците преминават от горната страна на листата и ги скелетират, като изгризват горния епидермис и паренхима, без да засягат долния епидермис. Повредените листа пожълтяват, покафеняват и окапват.

Контрол: При висока плътност, третиране се извежда, срещу възрастните преди яйцеснасяне и срещу лъжегъсениците непосредствено след излюпване.

Разрешени продукти за растителна защита: Няма официално регистрирани продукти, могат да се използват всички инсектициди за контрол срещу сливови плодови червей и прасковен (клонков) молец.